

>> *Aurora Bertrana*
retratada per
Prudenci Bertrana.

La meva Aurora Bertrana

ROSA FONT I MASSOT > TEXT

La meva Aurora Bertrana, dona de viatges, aventurera inquieta i avançada al seu temps, sincera i sensual, és l'escriptora dels *Paradisos oceànics*, enlluernadora i vital, la d'*Entre dos silencis*, compromesa i rebel; la de les *Memòries*, on cus i recus la vida amb un fil de colors tan variats com ho fou la seva personalitat. És l'observadora precisa de l'entorn, tant del paisatge natural com urbà, la que aprofundeix en l'ànima dels personatges, carregats de matisos i de misteri, la que analitza amb apassionament, però també sense concessions, la realitat política, social i cultural.

És l'escriptora que voldria que els seus lectors fossin «la gent senzilla i treballadora», la que considera que el treball d'un

novel·lista «ha de consistir a veure, escoltar, observar i comprendre, sense entusiasmes excessius ni tampoc prejudicis pessimistes». És la dona intrèpida i l'escriptora que, defugint convencionalismes absurds, va saber presentar als ulls d'una societat sovint massa reclosa els paradisos exòtics i els relleus, a vegades colorits i a vegades ombrívols, de la vida humana.

La meva Aurora Bertrana és la que parla de les dones que resisteixen les adversitats amb dignitat i amb coratge, de les dones que, com ella, saben divertir-se i gaudir de la vida amb plenitud i intensitat, amb els sentits esbatanats i amb l'esperit lliure per poder conèixer tot el que ofereix el món. La meva Aurora Bertrana és la que transforma la vida en escriptura, i la que viu escrivint.

Aurora Bertrana, moderna

ADRIÀ PUJOL CRUELLES > TEXT

Vaig llegir Aurora Bertrana (Girona, 1892 - Berga, 1974) de jove. I en diagonal, desconfiat que una dona fos bona escriptora. Teníem tres llibres: *Paradisos oceànics* (1930), *El Marroc sensual i fanàtic* (1936) i *Vent de grop* (1967). A la lleixa s'estaven al costat de dos volums del seu pare: *Josafat* (inoblidable i de prosa espessa) i *La tieta Claudina* —mai obert, per culpa del títol.

Ja és trist, que llegís de biaix A. Bertrana, per ser dona. Hi he tornat. A través de la prosa neta i del detallisme, he trobat una

mirada exotitzadora i crítica. A *Paradisos oceànics*, assistim a una visió desmitificadora del Paradís que s'ensorra. A *El Marroc sensual i fanàtic*, els homes —àrabs i europeus— hi surten malparats, mentre la dona musulmana centra l'atenció. I *Vent de grop*, novel·la sexual escrita a la moda, amb el rerefons del primer turisme, és sociològicament imbatible.

Cosmopolita, intel·ligent, amoral, irònica —és clar—, Bertrana va ser una escriptora magnífica que, a mi no m'estranya, també va traduir *Robinson Crusoe*.

>> Aurora Bertrana vista per Lourdes Ral.